

Vastaus oikaisuvaatimukseen koskien hallintojohtajan päätöstä (25.3.2024 § 3) kunnanlakimiehen viran täyttämisestä

Kunnanhallitus 22.04.2024 § 61
422/01.01.01.01/2024

Hallintojohtaja on 25.3.2024 § 3 tekemällään päätöksellä päättänyt kunnanlakimiehen vakinaisen viran täyttämistä. Viran täyttämistä koskevasta päätöksestä on jätetty oikaisuvaatimus 8.4.2024. Oikaisuvaatimus on saapunut määräaikaan mennessä ja näin ollen se käsitellään. Oikaisuvaatimuksen tekijä on hakenut kyseessä olevaa virkaa.

Päätöksestä tehdyssä oikaisuvaatimuksessa oikaisuvaatimuksen tekijä ilmoittaa, että rekrytointipäätös on lainvastainen ja hän on ansioituneempi hakija kuin virkaan valittu henkilö. Oikaisuvaatimuksen perusteluna on, että oikaisuvaatimuksen tekijän ansioita ei ole verrattu valittuun ja hänen mukaansa hänellä on pidempi kokemus ja laajempi tutkintotausta. Oikaisuvaatimuksen tekijä on esittänyt syrjintäolettan, että häntä on syrjitty hakuprosessissa nuorempien hakijoiden eduksi. Lisäksi hänen mukaansa virkaan valintaa ei ole perusteltu riittävästi eikä hakijoiden ansioita ole vertailtu. Oikaisuvaatimus on päätöksen oheismateriaalina.

Hallintolain 34 §:n mukaisesti virkaan valitulle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi oikaisuvaatimuksen johdosta, mutta hän ei ole halunnut antaa vastinetta oikaisuvaatimukseen.

Rekrytointiprosessin kuvaus

Kunnanlakimiehen virka oli julkisesti haettavana 20.2. - 8.3.2024 välisen ajan ja hakuilmoitus julkaistiin kunnan työpaikkasivuston lisäksi HS Tabletissa ja Kuntaliiton www-sivulla.

Hakuilmoituksessa kerrottiin, että kunnanlakimiehen tehtäviin kuuluu toimia oikeudellisena asiantuntijana koko organisaatiolle, varmistaa hallinnon prosessien oikeellisuutta ja tehokkuutta sekä neuvoa ja ohjata kunnan johtoa ja toimialoja juridisissa kysymyksissä. Lisäksi kerrottiin, että tehtävät sisältävät myös vastineiden ja lausuntojen laatimista yhteistyössä substanssiasiantuntijoiden kanssa ja keskusvaalilautakunnan sihteerinä toimimisen. Kelpoisuusehtona virkaan oli ylempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto ja riittävä kokemus julkishallinnon tehtävistä. Lisäksi kerrottiin, että tehtävän menestyksellinen hoitaminen edellyttää kunta-alan lainsäädännön ja sopimusoikeuden tuntemusta, kokemusta oikeusprosessien valmistelusta, hyviä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, kykyä kehittää toimintaa sekä paineensietokykyä.

Määräaikaan mennessä virkaa haki 8 henkilöä, joista yhdellä ei ollut vaadittua tutkintokelpoisuutta. Haastatteluun kutsuttiin virkaa hakeneiden hakemusten perusteella kaikkiaan neljä kelpoisuusehdot täyttävää ja soveltuvimmaksi katsottavaa hakijaa. Haastattelut pidettiin 20.-21.3.2024 ja haastattelijoina toimivat henkilöstöjohtaja ja hallintojohtaja.

Vastine oikaisuvaatimuksessa esitettyihin seikkoihin

Virkasuhteeseen ottamisesta säädetään laissa kuntien ja hyvinvointialueiden viranhaltijoista. Julkisesti haettavana olleeseen virkaan 5 §:n mukaan ottaa vain henkilö, joka on hakenut sitä kirjallisesti ennen hakuajan päättymistä ja silloin täyttää kelpoisuusvaatimukset.

Kunnallinen virantäyttö perustuu työnantajan tekemään kokonaisarviointiin sopivimmasta hakijasta ja lähtökohtaisesti työnantajalla on laaja harkintavalta valita kenet tahansa kelpoisuusehdot täyttävistä hakijoista. Koulutuksen ja työkokemuksen ohella on arvioitava viran hoitamisen kannalta merkityksellisiä henkilökohtaisia ominaisuuksia. Kenelläkään ei ole ehdotonta oikeutta tulla valituksi kunnan virkaan pelkästään siksi, että hänellä on korkeampi koulutus tai pitempi työkokemus kuin muilla hakijoilla. Valinta perustuu tällöin kokonaisharkintaan siitä, kenellä kelpoisuusehdot täyttävistä hakijoista arvioidaan olevan parhaat edellytykset viran menestykselliseen hoitamiseen.

Hakemusasiakirjojen perusteella haastatteluun kutsuttiin kaikkiaan neljä kelpoisuusvaatimukset täyttävää ja soveltuvimmiksi katsottua hakijaa. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ollut haastateltavien joukossa. Yksityiskohtainen ansiovertailu voidaan useiden hakijoiden joukosta rajata sellaisiin hakijoihin, joita pidetään varteenotettavimpina ja viranhakumenettelyn luonteeseen kuuluu, että vain osa hakijoista kutsutaan haastatteluun.

Viran kelpoisuusehtona virkaan edellytettiin ylempää oikeustieteellistä korkeakoulututkintoa. Koulutuksen osalta voidaan todeta, että sekä virkaan valitulla että oikaisuvaatimuksen tekijällä on viran kelpoisuusehtona edellytetty ylempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto, joten kumpikin heistä täyttää viran kelpoisuusehdon koulutuksen osalta. Sillä seikalla, että oikaisuvaatimuksen tekijällä on useampia korkeakoulututkintoja tai viran kelpoisuusehtona edellytettyä korkeampi tutkinto, ei ole merkitystä viran täytössä.

Viran kelpoisuusehtona edellytettiin lisäksi riittävää kokemusta julkishallinnon tehtävistä. Virkaan valitulla on noin 3 vuoden työkokemus tehtävistä, joita voidaan pitää viran tehtävät huomioiden olennaisina. Oikaisuvaatimuksen tekijällä olennaiseksi katsottavaa työkokemusta on noin 4 vuotta. Työkokemuksen osalta voidaan todeta, että sekä virkaan valitulla että oikaisuvaatimuksen tekijällä on lähes saman verran olennaiseksi katsottavaa työkokemusta ja molemmilla katsotaan olevan viran kelpoisuusehtona edellytetty riittävä kokemus julkishallinnon tehtävistä.

Työnantajan hakemusten perusteella tekemän valinnan mukaan haastatteluun pyydetyillä henkilöillä oli joko laajempaa tai kattavampaa kokemusta kunnanlakimiehen viran kannalta olennaisista lakimiestehtävistä kuin oikaisuvaatimuksen tekijällä. Hakemusasiakirjojen perusteella olennaisena pidettiin sitä, että oikaisuvaatimuksen tekijän aiempi työkokemus painottui lähinnä tietosuoja-asioihin ja muuta kokemusta lakimiestehtävistä hänellä oli vain noin vuoden verran.

Virkaan valitusta henkilöstä muodostui haastattelussa arvio, että hän on kelpoisuusehdot täyttävistä hakijoista soveltuvin kyseiseen tehtävään. Näkemystä tuki myös virkaan valitun suositukset. Valintapäätöksessä todettiin, että virkaan valitulla on koulutuksen, työkokemuksen, henkilökohtaisten ominaisuuksien sekä hakemuksen ja haastattelun perusteella tehdyn kokonaisarvioinnin perusteella parhaat edellytykset virkasuhteen menestykselliseen hoitamiseen.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on todennut, että hakijoiden ansiovertailu on ollut puutteellinen eikä hän ole saanut nähtäväksi ansiovertailua hakijoista. Ansiovertailun osalta voidaan todeta, että ansiovertailussa on kyse selvästi osoitettavissa olevista muodollisista ansioista. Ansiovertailussa otetaan huomioon hakijoiden koulutus, aikaisempi työkokemus ja sellaiset hakijan ominaisuudet, tiedot ja taidot, jotka ovat eduksi tehtävien hoitamisessa. Viran hakijoista on laadittu hakijayhteenveto, jossa henkilötietojen lisäksi on esitetty hakijoiden koulutus ja työkokemus sekä tiedot kelpoisuusvaatimuksen täytymisestä. Toisin kuin oikaisuvaatimuksen tekijä ilmoittaa, hakijoiden ansiot on tosiasiallisesti ja asianmukaisesti vertailtu keskenään ennen valintapäätöksen tekemistä. Ansiovertailu on esityslistan oheismateriaalina ja se on toimitettu 26.3.2024 oikaisuvaatimuksen tekijälle.

Viran täyttämässä on edellä kuvatuin tavoin käytetty arvioinnin perusteena niitä seikkoja, joita rekrytointi-ilmoituksessa on hakijoilta edellytetty. Työnantaja on prosessin aikana ja lopullisen

päätöksen tehdessään käyttänyt sille kuuluvaa harkintavaltaa kelpoisuusehdot täyttävistä hakijoista kokonaisarvioinnin perusteella sopivimman henkilön valinnassa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on esittänyt syrjintäolettamana, että häntä on syrjitty hakuprosessissa nuorempien hakijoiden eduksi. Syrjintäolettamana osalta voidaan kuitenkin todeta, että virkaan valittu henkilö on iältään vanhempi kuin oikaisuvaatimuksen tekijä, joten oikaisuvaatimuksen tekijää ei ole yksiselitteisesti syrjitty nuorempien hakijoiden eduksi. Se, että oikaisuvaatimuksen tekijä ei tullut valituksi virkaan, johtuu yksinomaan siitä, että virkaan valitun henkilön arvioitiin kokonaisarvioinnin perusteella olevan soveltuvin kyseiseen tehtävään.

Yhteenveto

Kunnan viranomaisella on laaja harkintavalta valita virkaan henkilö kelpoisuusvaatimukset täyttävistä hakijoista. Kunnanlakimiehen viran täyttäminen on perustunut kokonaisharkintaan, ansiovertailuun ja haastatteluun, joiden perusteella on arvioitu, että virkaan valitulla henkilöllä on parhaat edellytykset viran hoitamiseen.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden perusteella oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä olisi syytä muuttaa tai kumota. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen. Virkaan valittu henkilö täyttää tehtävän kelpoisuusvaatimukset ja on työnantajan tekemän kokonaisarvioinnin perusteella kelpoisuusvaatimukset täyttäneistä hakijoista tehtävään soveltuvin. Valinnassa ei ole menetelty perustuslain 125 §:n mukaisten yleisten virkanimitysperiaatteiden vastaisesti eikä oikaisuvaatimuksen tekijää ole syrjitty iän vuoksi. Valinnan perustelut on esitetty riittävällä tavalla ja hakijoiden ansiot on vertailtu asianmukaisesti ja yhdenvertaisesti.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää edellä selostusosassa todetuilla perusteilla hylätä hallintojohtajan 25.3.2024 § 3 päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Valmistelija

henkilöstöjohtaja Leena Ojala, leena.ojala(at)nurmijarvi.fi
hallintojohtaja Katja Vuorinen, katja.vuorinen(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Jakelu

Oikaisuvaatimuksen tekijä